

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

GOD VILJE ER IKKE NOK

BODIL J. HOUG, BODØ, 18 NOVEMBER 2016

MOBBE-
OMBUDET

Nulltoleranse

Kreat

MOBBE-
OMBUDET

Mobbeofre må
lære seg å bokse

JOSTEIN SØRENSEN FISKEFØRBEREIDNING

Fiskepudding

DIREKTE FRA NAMDALSKYSTEN

OVNSBA

PER 100 GRAM	KCAL	FETT	derav metter fett	KARB. HYDRI	PROTEIN	SALT	KJØLEVARE	VEKT	SISTE FO
	140	7,9	1,7	7,4	10,5	1,3	-1/+4	800 g	04.

INGREDIENSER: Rensket fisk (0,2%) helmelk, sukker, potetmel, fiskekaviar, salt, 100% mat mulling, krydder, naturlig arom, Gårdefis. Produktet behøver kun vaskes.

7 039771 000011

LO
KVA

kan overraske mobberer med
ordentlige *upper cuts*.

Johs H. Grepstad (88),

Moss

De vanskelige mobbesakene

- > «Hvis du merker det er mobbing skal vi slå til umiddelbart» (Torbjørn Rød Isaksen)
- > «Jeg synes vi skal tenke oss litt om da. Jobb godt, men kanskje litt langsomt» (Erling Roland)

Synkron-
tiltak

Folkehelseiltak

**MOBBE-
OMBUDET**

Lavterskeltilbud for
elever/lærlinger

Veiledning/sparringspartner for
ledere og lærere

Samordning av arbeidet på
systemnivå

Mobbing som samfunnsproblem
– være aktiv i debatten

Elev

Skole

System

Samfunn

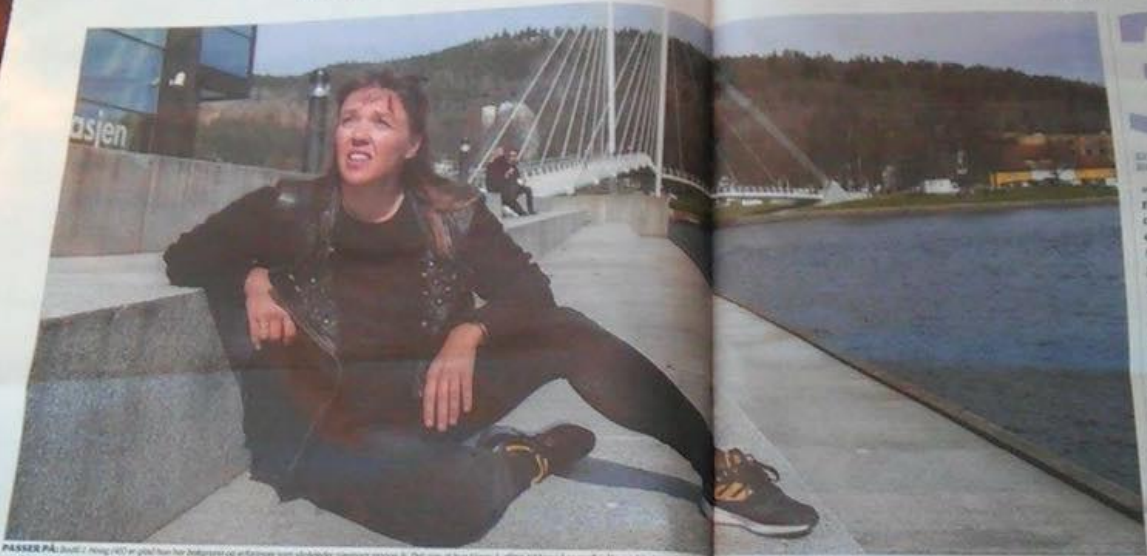

Hvem er jeg

**MOBBE-
OMBUDET**

PROFILEN **Mobbbeombud Bodil J. Houg: Om regjeringens mobbetiltak, unges digitale liv og vanskelige samtaler.**

PASSER PÅ: Bodil J. Houg (45) er glad når hun beredger og er ferdig med saker som involverer gjennomsnittlige. Det går ut over henne å utføre jobben på en profesjonell måte, og ikke for mye ut over. - De beredger ikke bare det beste (kvalitet), sier mobbeombudet.

Hun her er billig og lett tilgjengelig

Og det er det mange som har skjært. Med mobbeombudet som elsker sosiale medier. Bare alle kunne forstått konsekvensene av det man gjør.

Faktisk begynner det å bli så mange saker at det nærmest seg et gjennomslag for hva som kan håndteres videre.

- Jeg er grunn og lett tilgjengelig for alle, så det er enkelt å bruke meg, sier hun og legger til at hun er selvstendig og ikke som beredger seg av mobbeombudet.

- Jeg begynner å få store saker, så jeg har prioritert å jobbe med det, sier hun.

Men, de kaller hun med dette, sier hun.

Å sette for spesialkompetanse og styrke de eksisterende saksbehandlerne er noe hun har tenkt på. Det å sette for at mobbing er et uttrykk for ulike typer mobbing, skole, FET og barneskole.

Hun er ikke sikker om i dette tilfellet det vil bli kompetanse gir bedre forutsetninger for å håndtere og håndtere mobbing, så det blir å se i samarbeid med ulike typer skole.

Bullying er mobbeombudet er glad for at det begynner å bli et tema, men var bare noen passet for å se på det som barn.

Det var ikke så mye tydelig og konkret som jeg ønsket. Det er mye å se på, det er mange saker. Men god vilje er ikke nok, det må handlen.

Det skilles mellom barn skole og barneskole til enkelt saker som til fylkeskommunen. De trenger ikke legge å gå gjennom skolen. Det stilles mobbeombudet er bare.

Jeg tror nok ikke det blir så mye baten, men det kan absolutt ha en preventiv effekt, sier 45-åringen.

Mobbing i barnehagene

Et annet viktig punkt i Ruv boksera tilfelle, planer mobbeombudet er styrket innsett i barnehagene. En ny rammeplan skal sette tidligere krav til barnehagene og mobbeombudet.

3

BELESTENNA (BODIL)

«Det er ikke nødvendigvis ordskap, men atferd man ser fangerer gang på gang».

«Jeg tror nok ikke det blir så mye baten, men det kan absolutt ha en preventiv effekt».

«Det er mye gode intensjoner. Men god vilje er ikke nok, det må handlen».

FAKTA

Bodil J. Houg (45 år) har i Lærerenettet Luff til barn (13 og 18 år) i Lærerenettet, med til støttegrader. En i samarbeid med barneskole og en i skolearbeid.

Det skal være svært for barn å se at det er så lett å bli mobbet. Det er viktig å ha en god støtte og hjelp til å håndtere det som skjer.

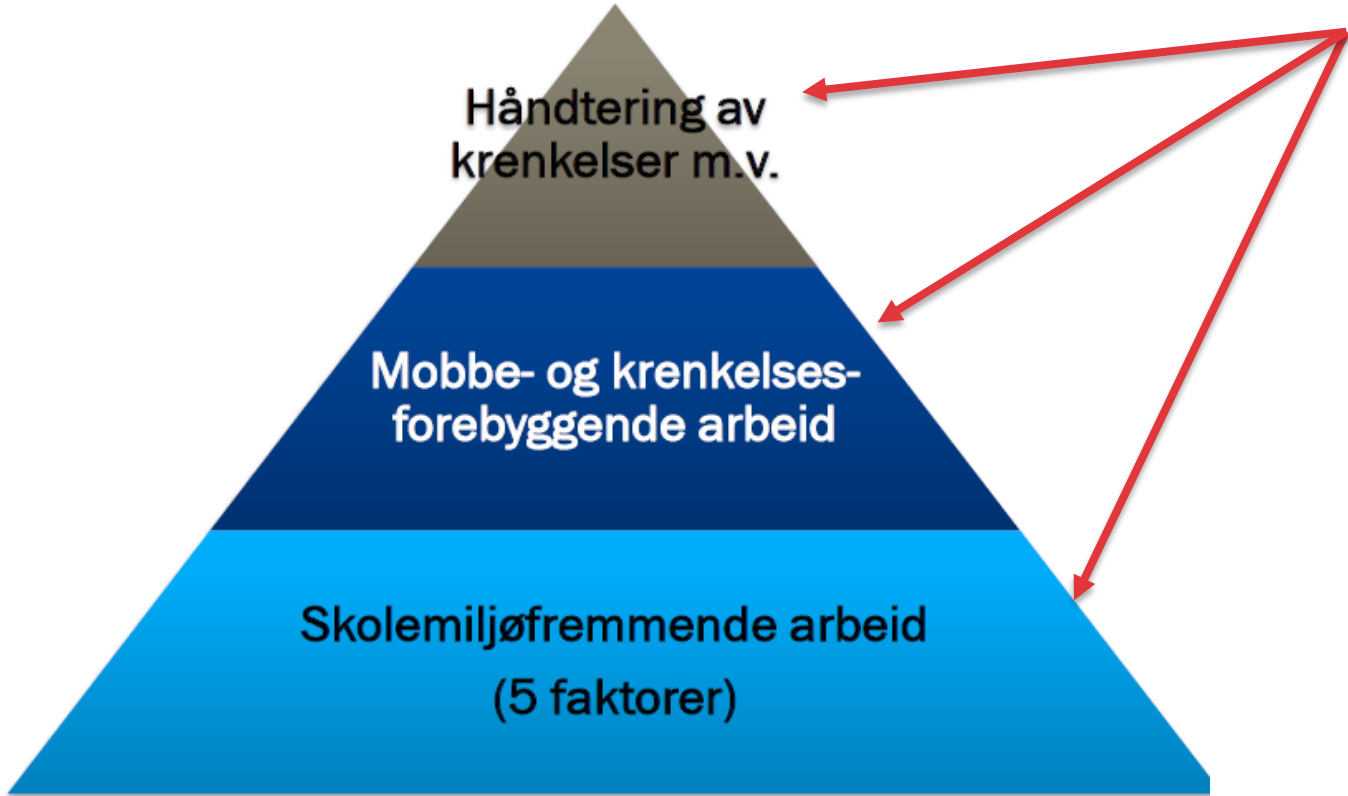
Saken ble behandlet av Ruv boksera tilfelle. Det er viktig å ha en god støtte og hjelp til å håndtere det som skjer.

Det er viktig å ha en god støtte og hjelp til å håndtere det som skjer.

Det er viktig å ha en god støtte og hjelp til å håndtere det som skjer.

Det er viktig å ha en god støtte og hjelp til å håndtere det som skjer.

Det er viktig å ha en god støtte og hjelp til å håndtere det som skjer.

Tillit

**MOBBE-
OMBUDET**

Holdninger

- «Det blir bare verre om man blander seg inn» **Lærer**
- «Det er nå engang slik at det er i krevende omgang at ungene vokser seg robuste» **Oppvekstsjef**
- «Han er nok skyld i mye av det selv.»
- «Hadde det ikke vært for sosiale medier så hadde ikke dette skjedd» **FAU leder (og lokalpolitiker)**

JUS + PEDAGOGIKK = SANT

MOBBE-
OMBUDET

JUS + PEDAGOGIKK + LEDELSE = SANT

**Jusen setter
rammer**

**Pedagogikken får
oss i mål**

Formulere klage

Til rektor ved

Dato:

Klage på dårlig psykososialt skolemiljø, jfr. Opplæringsloven kapittel 9a.

Jeg vil klage på det psykososiale miljøet ved skolen.

Av opplæringsloven §9a-3 fremgår det at skolen aktivt og systematisk skal arbeide for å fremme et godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet.

Dersom noen som er tilsatt ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme, skal vedkommende snarest undersøke saken og varsle skoleledelsen, og dersom det er nødvendig og mulig, selv gripe direkte inn.

Det jeg/vi vil ta opp er

- Lærerne følger ekstra godt med i friminuttene.
- Lærerne snakker med noen enkelt-jenter i klassen om [redacted] situasjon
- Lærerne skal ofte spørre [redacted] om hun har det bra i klassen
- Lærerne skal av og til spørre noen av jentene om hvordan det går med samspillet i jentegruppa
- Bytte plass i klasserommet
- Både skole og hjem må jobbe med å styrke [redacted] selvfølelse
- Både skole og hjem må snakke med [redacted] om at det er viktig at hun også må la andre få bestemme, at hun ikke må fremstå overfor andre som en «besservisser», at hun må si ja når hun får tilbud fra de andre jentene om å bli med på noe
- [redacted] fortsetter med noen samtaler med [redacted] ut skoleåret og i overgangen til ungdomsskolen. Dersom noe skjer på skolen, er det viktig at skolen forteller det til [redacted] slik at hun vet om det før neste samtale
- Skole og hjem holder kontakt og forteller hverandre hvordan det går med [redacted] på skolen

Enkeltvedtak

MOBBE-
OMBUDET

- › Systemtiltak
- › Individtiltak
- › Oppfølging

Lommedalssaken

FORTELL

Jon Gangdal skriver bok om Bekjent om moren til jenta – A (13) som døde i Valdres: – Ville datteren alt godt

Av ERIK TANGEN 09. april 2016, kl. 10:57

Moren til jenta (13) som ble funnet død i Valdres, søkte hjelp hos gamle venner noen måneder før dødsfallet.

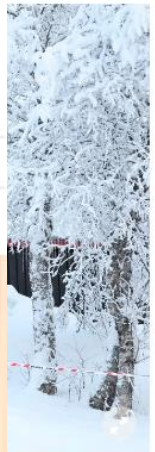
DEL Nyttårsaftnen 2015 ble en 13 år gammel jente fra Lommedalen funnet død i en hytte i Valdres – trolig av avmagring. Moren er siktet for grov omsorgssvikt.

– Vi reagerte med sjokk da vi skjønte at det var NN (13-åringen, red.anm.) som hadde mistet livet. Mamma og pappa kjørte hjem til jentas besteforeldre og leverte en gave og brev for å vise sin støtte, forteller Dora og Björg Thorhallsdottir.

Søstrene kjenner moren til den

TERAPEUT: Dora Thorhallsdottir vokste opp i samme nabolag som kvinnen som er siktet for å ha ursatt sin nå avdøde datter (13) for grov omsorgssvikt. Hun

i etterkant

Rapporten fra FM i Akershus

«Enighet mellom kontaktlærer og mor om at saken ikke skal tas videre til rektor»

«Fylkesmannen bemerker(...) at det i dette tilfelle kan ha vært vanskelig å oppfatte at mor ba om tiltak da mor i samme mail bemerket hvor bra datteren hadde det. Skolen har likevel en plikt til å avklare om det er en anmodning om tiltak dersom en er i tvil»

Spørsmål til dere:

Kan skoler strekke seg FOR langt?

Samarbeid

MOBBE-
OMBUDET

Hei, Jeg vet ikke faen hvorfor dere flyttet fra Polen, men sikkert fordi dere ikke hadde råd til stort. Når du ble født hadde moren din ikke råd til helseskjekk og du ble synshemmed av ADHD. Faren din forlot dere og gikk for og knulle folk imens du ble født. Han blottet seg på gaten og alle syntes han var en rar kukhuet drittunge. Når han først kom til huset deres var han full. Huset deres var blått men ikke lenge etter var det hvitt. Han sto og cummet over hele huset untatt rundt vinduene. Kuken hans rakk deasverre ikke opp. Hilsen en venn

18:00

Hva skjedde

Fredag klokken 16.00	Rektor blir gjort oppmerksom på at mor har lagt ut sms og skrevet innlegg hvordan skolen og idretten ikke gjør noe for å stoppe mobbingen
16.10	Rektor kontakter mobbeombud og forebyggende enhet for innspill, refleksjon og veiledning om hvordan saken bør håndteres
Ettermiddagen og kvelden	<p>Rektor ringer og informerer pressesjef i kommunen, utdanningsdirektør og FAU og varsler mulig mediasak og gi opplysninger om selve saken.</p> <p>Ha kontroll på informasjonen ved:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hyppige samtaler med de involverte partene hele helgen• Kontakte PPT og fikk deres læringsmiljøteam til å stille på skolen neste uke• Gjorde avtale med forebyggende enhet om samtaler med foreldre og barn som er involvert• Tilby konfliktråd• Avtale med mobbeombudet at mor kunne ta kontakt• Samtidig gjennomførte skolen de vanlige rutinene ved mobbing <p>Summen var at mor følte hun ble tatt på alvor og tillitten ble gjenopprettet. Dette gjorde at hun slettet meldingen og sa seg villig til å møte de foreldre til de andre barna.</p>

De så det ikke,
eller så ville de ikke se det.

2 Nyhetene

▶ 06:30

21:04:31

**Jente (8) ble krenket på det verste:
– Min datter ble seksuelt misbrukt
av medelever i friminuttene**

Foreldremøte/konflikt

Klage vedrørende bursdagsfeiring på 1.trinn

På foreldremøtet i høst ble «Vettremetoden» foreslått som en god, inkluderende og ikke minst økonomisk besparende måte å feire bursdagen på. Noen av oss som klager har stemt nei, ikke stemt eller stemt ja. Det at lærerne mente at det var veldig fint og inkluderende for klassen og gjøre det slik, gjorde at dette fikk flere ja-stemmer enn det nødvendigvis hadde gjort ellers mener vi. Avstemningen var også så raskt etter at dette ble foreslått at flere rakk ikke tenke over hva de stemte.

Vi føler at det å få dette presentert som veldig fint og flott ikke er hele sannheten i denne måten å feire bursdager på. Det er elever i klassen som ikke trives i store selskaper med 30 andre barn, skal disse elevene da tvinges til å ha hele klassen på sin dag. Jenter som vil ha prinsessebursdag og gutter som vil ha Pokemonbursdag, skal ikke kunne ha disse temaene siden en da skal komme frem til en felles plattform. En skal bli enige om tema som alle de som har bursdag samme måned skal bli enige om.

Det ble også nevnt det med gaver og at da slipper vi alt det rælet som kan kjøpes for en billig penge, og det er ikke alle som har råd til å kjøpe 30 små gaver i løpet av et skoleår. Nå er det vel en gang slik at de fleste vil ha jente- eller guttebursdag og det er noen få som inviterer hele klassen. Det er vel ikke barna som synes at alle de småtingene er noe herk, det er vel heller de voksne. Er det noe barna gleder seg til, så er det å åpne alle de små gavene de får, om det er kjøpt, hjemmelaget eller arvet betyr ikke så mye for barna.

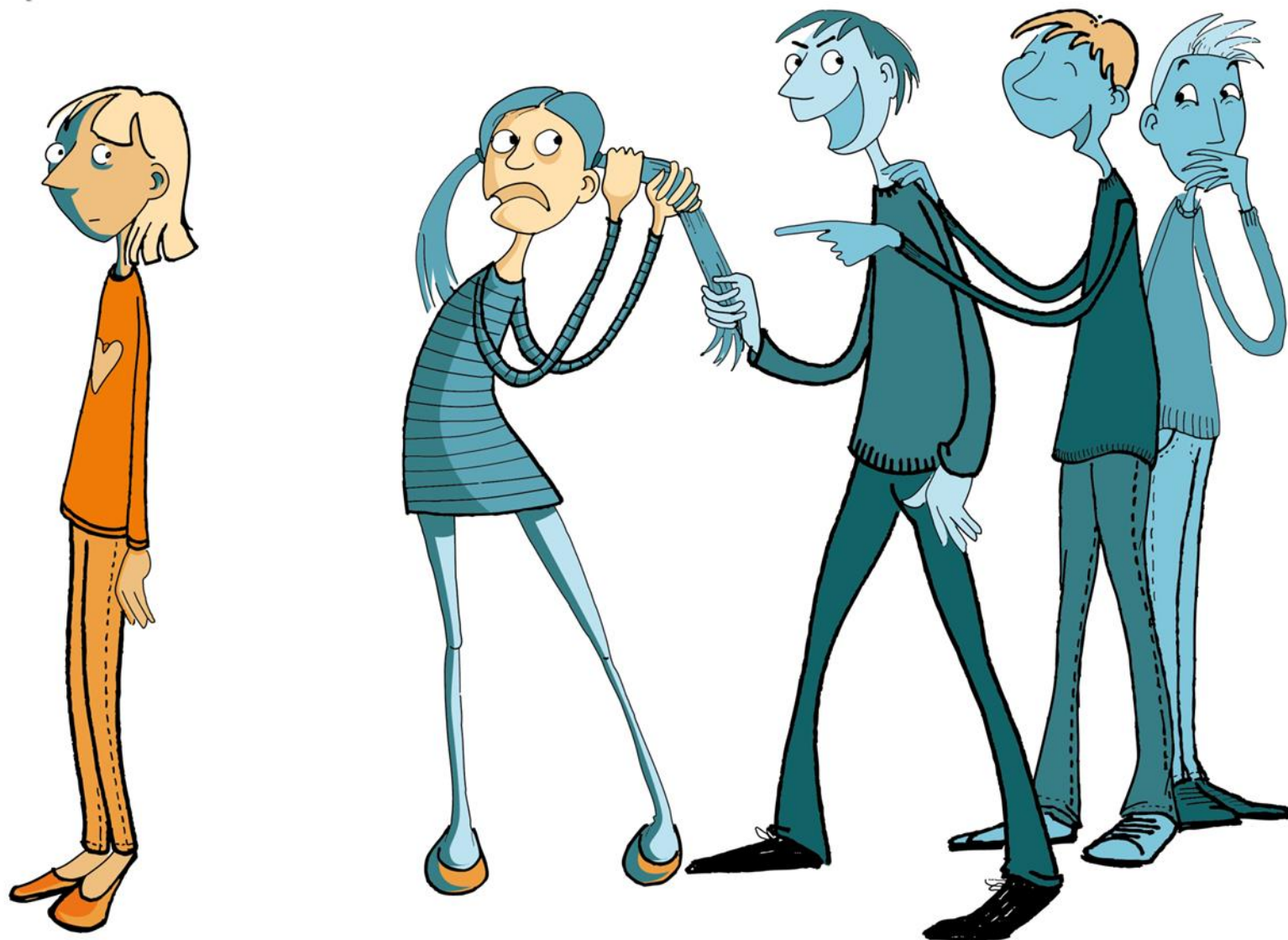
Vi tenker at inkludering er de voksnes ansvar, om barnet skal invitere alle jenter, gutter eller hele klassen. Når det gjelder den ene dagen i året må da barnet selv kunne bestemme tema og hva en vil spise i sin egen bursdag. Vi er for at barnet skal få ha sin egen bursdag på den gode gamle måten og at en kan velge mellom å feire med alle jentene/guttene eller hele klassen.

Pause 😊

MOBBE-
OMBUDET

Ler vi av eller med??

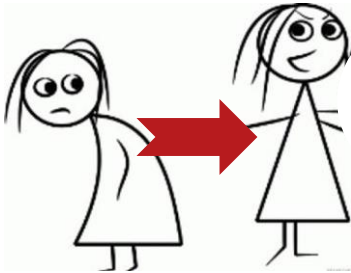
Stæгатrappa

**MOBBE-
OMBUDET**

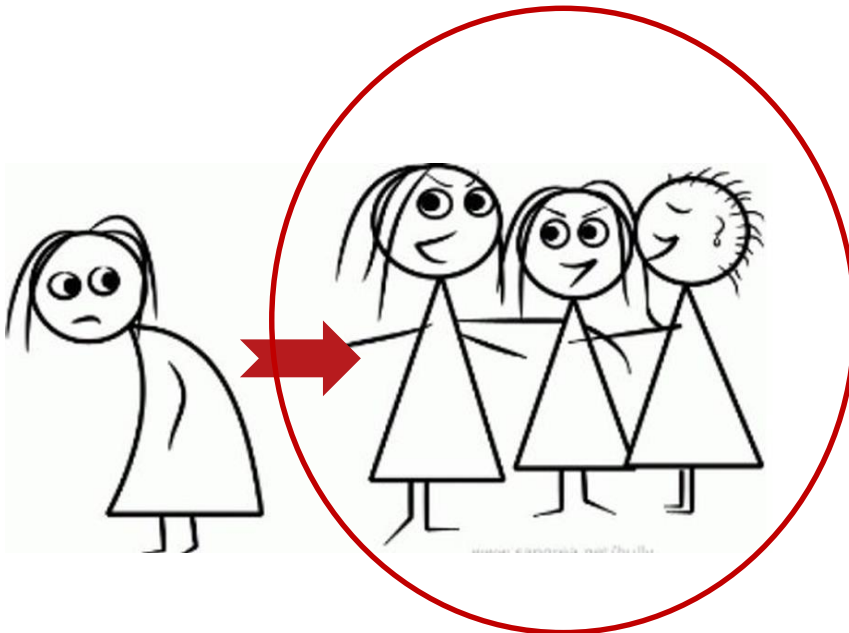

Individ eller gruppeteori

«Statusendringer er «farlige» for gruppeordnen. Endringene blir en kilde til redsel og uro, fordi alle medlemmer av gruppa risikerer å bli ekskludert.»

Mobbing forekommer når grupper reagerer på denne uroen. Trusselen mot ordnen i gruppa blir rettet mot enkeltindivider; disse individene blir systematisk ekskludert som «den andre.»»

Robin May Schott, 2014

«De voksne så likesom bare forbi det hele og så at jeg måtte ta igjen. Men jeg var redd at jeg hadde ikke sjans til gjøre noe som helst.»

Før handling ligger holdning

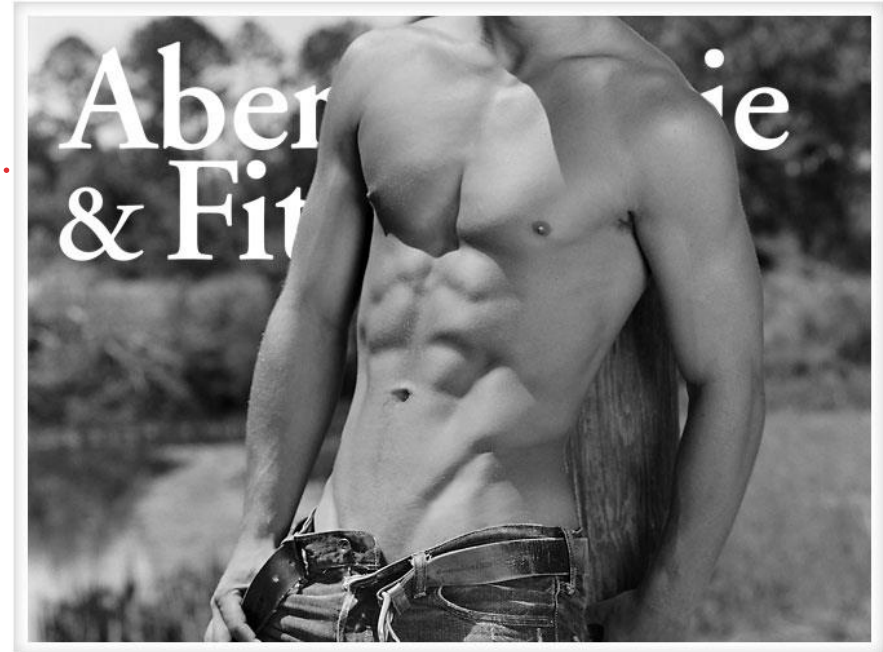
Straffeloven (Botnan Larsen)

- Den alminnelige rettsfølelsen kan bli nummen på sosiale medier
- Skolen er ingen straffri sone
 - Samfunnets lover gjelder
- Digital mobbing kan være straffbare handlinger
 - Straffeloven gjelder også for digitale handlinger og digitale rom
 - Ikke forskjell mellom krenkelser fremsatt fysisk eller digitalt
 - Medvirkning er også straffbart
- Skole og skoleeier kan og bør i mange tilfeller politianmelde digital mobbing av elever
 - Det er ikke dobbelstraff om skolen også setter inn sanksjoner etter ordensreglementet

Hot or not

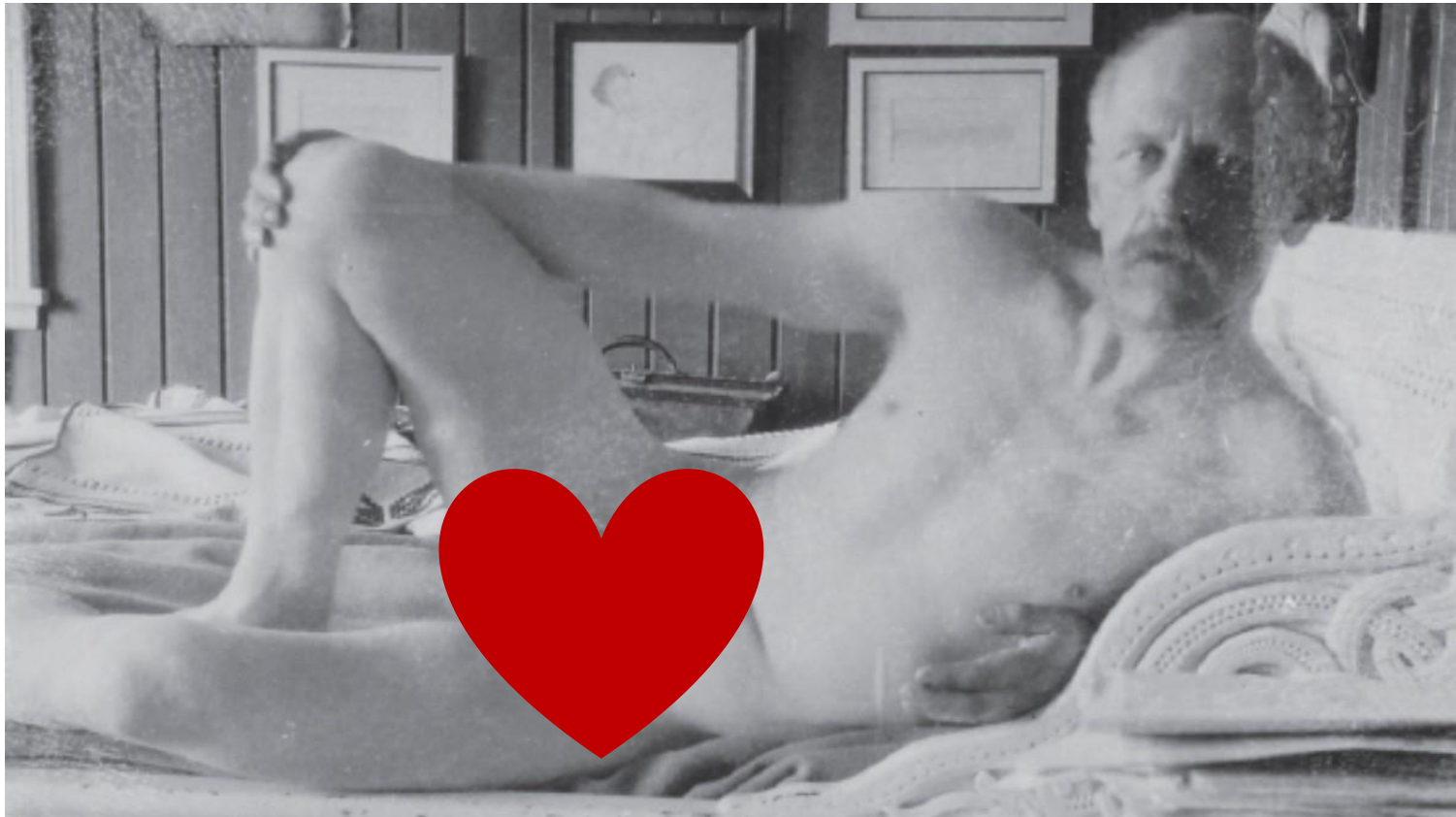
- › Hvem som helst kan publisere bilde
- › Hvem som helst kan se bildene
- › Jenter er mest liberale med tanke på bilder som publiseres - men gutta kommer etter

Grooming

**MOBBE-
OMBUDET**

Når er vi gode kollegaer?

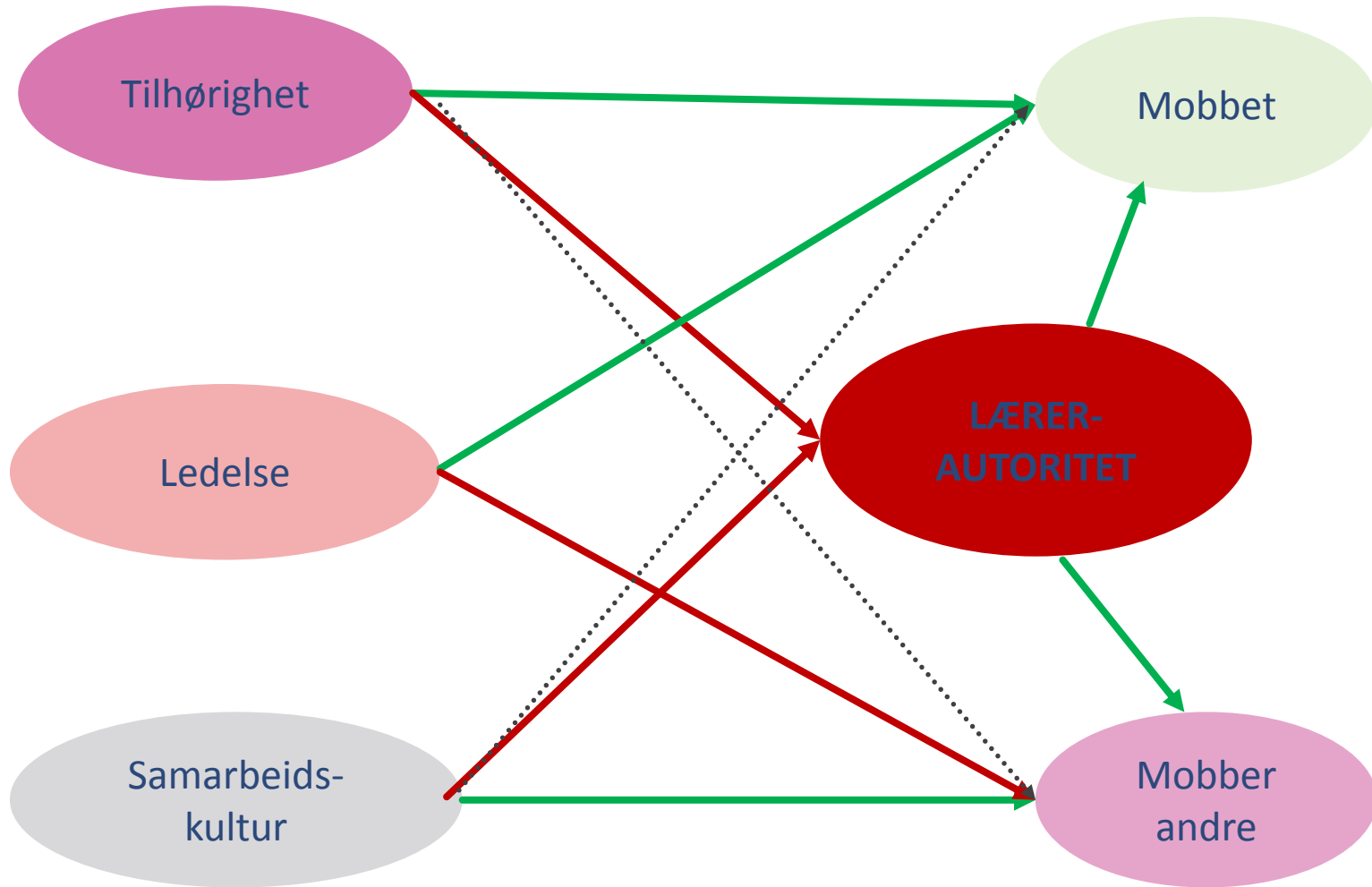
- › *”Enhver lærer skal bestrebe sig for et godt kollegialt samarbeide med sine kolleger og skal avholde sig fra enhver innblanding i andres gjerning.”*
- › *(Skoleplan for Lillestrøm Folkeskoler, Lillestrøm Skolestyre 1930)*

Organisasjonskultur

- › Kultur kan forstås som praksis som gjør at en gruppe handler og samhandler på en måte fremfor en annen
- › Problemer oppstår når det blir misforhold mellom innhold i planer og vedtak og konkret handling
- › Utfordring å bringe dem nærmere hverandre – hvordan gjør man det?

Gruppearbeid

«Jeg hater det ...når vi f. eks skal ha mattesamarbeid så vinker og roper alle på de andre for at de skal sette seg ved siden av dem. Ingen roper på meg»

Jente 14

Krenkelser av voksne

- › Hei. Her kommer dagens lille rapport.
- › 1 time norsk(jeg vikar) Kom inn i timen med mat men jeg sa det var ok. Laget mye uro. Ville ikke lese som resten av klassen.
- › 2 time Historie(jeg vikar) Mye mye prat, uro og han forstyrrer de rundet seg.Ville ikke gjøre noe fag.
- › 3 time matte(jeg vikar) Ville overhode ikke gjøre oppgaven som klassen jobbet med. Han "dreit" i det som han selv sa. Han er veldig høyrøstet(skriker) i timen og forstyrrer veldig de rundt seg som jeg etterhvert flyttet litt på.
- › 4 time matte(jeg vikar) Kom til meg å sa han hadde spist og drukket i storefri men at han hadde vondt i hodet. Han lurte på om jeg kunne gjøre noe med det. Jeg ba han sette seg ned å slappe av. Det ble ikke mye ro da han hylar og skriker. Han valgte å ikke gjøre fag men satt mye å tegnet på veggen, skriker og prater høyt. Det er ikke ofte jeg har sett han slik han har vært i deg!
- › 5 time RLE Mye mye høy støy og hører IKKE på henvendelse fra lærer/ass eller andre medelever. Gjør svært lite fag.
- › 6 time RLE Holdt en lite presentasjon for klassen. Dette gikk relativt greit. Stiller seg etter dette opp i klassen med hendene i været og "skriker" jeg er flink jeg. Jeg har også i dag fått gjennomgå i "glatte" lag, han er til tider direkte "stygg" i munnen mot/til meg og blir sint på andre i klassen når de gir utrykk for at de ikke er enig i hans beskrivelse av meg. Ble litt for voldsomt i denne timen så Ida tok han med ut og pratet med han.
- › Dette var dagens.
- › Hilsen Lise

Hvordan merker dere at læreren ikke liker en elev? (5 trinn – Drugli)

- › Behandler henne/han urettferdig
- › Er sur på han/henne
- › Har sint blikk
- › Overser
- › Hører det på stemmen
- › Ekstra streng
- › Ser det på kroppen
- › Går til de andre og hjelper først
- › Kjefter og er sint
- › Smiler ikke til han/henne
- › Ser oppgitt ut
- › Gir ikke skryt
- › Gir ikke trøst

nåte som ikke er definert som
ærlig alvorlig.

Jakseptabel klesstil/

fremtoning:

- Lue inne.
- Caps.
- Utringing.
- Bar mage.
- Veldig hullede bukser.
- Logo på klær som gir negative signaler/viser nedlatende holdninger etc.
- Ikke bruke innesko inne.

Eleven kler seg på en måte
eller har en fremtoning som er
på grensen av hva som ikke er
innenfor skolens definerte
normer.

Fysisk/psykisk egling /

oplaging:

Erting innenfor

Husk den
gode
beskjeden!
+
hendelsesrapport

- Veiledning
- Ta fra "ulovlige" plagg midlertidig.
- Melding
- Ta konsekvensen av å bli våt/fryse på bena.

forstyrrer i klasserommet
lære hvordan de skal følge
klassereglene ved å bli pl
i en annen klasse. Eleven
plassert i 7. klasse fordi d
gode forbilder. Elevene k
plassert i andre klasser so
egnet i forhold til situasjo

Ta igjen tapt arbeidstid

Eleven skal sitte inne i
friminutt/ sitte igjen etter
skoledag, og ta igjen tapt
undervisning.

Anmerkning

Elever som er urolig/glen
lekser/glemmer bøker tre
ganger i løpet av halvåret
melding med hjem. Tre
meldinger hjem fører til
samtale med foreldre.
(kontaktlærer/faglærer)

Kontakte foresatte

Kontaktenes av handel

Tør vi ta de vanskelige samtalene?

Voksnes lojalitet er større mot voksne enn med barna

- › Hun skal snart gå av med pensjon så vi venter på det
- › Hun har det så vanskelig så vi gjør ikke noe med det nå

Re-aktiv aggresjon

- Lar seg lett provosere
- Lav frustrasjonsterskel
- Overtolker – ofte på en fiendtlig måte
- Grensesetting tolkes negativt
- Blir ofte avvist fra jevnaldrende

Identitetsbasert mobbing

Kommer særlig til syne når vi opplever oss utenfor synsvidde- f eks på nett?

Gruppebaserte fordommer

- Kjønn
- Seksuell legning
- Funksjonshemming
- Kulturbakgrunn

Hvorfor er dette skjult?

- Skam
- Er det mobbing/trakassering?
- Normalisering
- Bagatellisering
- Redd for overreaksjon

De kalte meg døvejævel

LIER (NRK): Hørselshemmede Andreas (18) og hans bror Thomas (18) ble utsatt for så alvorlig mobbing at Thomas som tolvåring prøvde å ta livet sitt. På spesialskolen Briskeby videregående skole fikk de to guttene livet tilbake.

NYH

N

Av GR

Reag
ikke

DEL

Andreas Findal Andersen (t.h.) og hans ene trillingbror Thomas deltok på Briskeby videregående skoles 60-års jubileum denne helgen. Andreas holdt foredrag om hvordan han og broren ble mobbet gjennom oppveksten i Kristiansand fordi de begge to er hørselshemmet. Her står de foran skolen i Lier, som er en spesialskole for hørselshemmede.

FOTO: PRIVAT

MOBBE-
BUDET

Selvrealisering 1981

**What it is
is beautiful.**

Have you ever seen anything like it? Not just what she's made, but how proud it's made her. It's a look you'll see whenever children build something all by themselves. No matter what they've created.

Younger children build for fun. LEGO® Universal Building Sets for children ages 3 to 7 have colorful bricks, wheels, and friendly LEGO people for lots and lots of fun.

Older children build for realism. LEGO Universal Building Sets for children 7-12 have more detailed pieces, like gears, rotors, and treaded tires for more realistic building. One set even has a motor.

LEGO Universal Building Sets will help your children discover something very, very special: themselves.

Selvrealisering 2016:

Program for Gutteklubben i høst:

- 6. sept: Oppstartsmøte med guttene
- 13. sept: Guttefilm
- 20. sept: PC-dag
- 27. sept: Fart og moro i gymsalen
- 5. okt: Bowling med jentene. (NB! Vi har by)
- 18. okt: Vaffeldag på kjøkkenet
- 25. okt: Guttebingo
- 1. nov: Rebusløp
- 9. nov: Hamburgere og film med jentene (N
- 15. nov: Vi lager ting av leire på sløydsalen
- 22. nov: Vi lager ting av leire på sløydsalen
- 29. nov: Vi lager ting av leire på sløydsalen

Program for 4 Girls only i høst:

- 6. sept: Vi lager armbånd
- 13. sept: Vi lager armbånd
- 20. sept: Vi lager egne penal
- 27. sept: Vi lager egne penal
- 5. okt: Bowling med guttene. (NB! Vi har
- 18. okt: Vi lager såpe
- 25. okt: Vi lager såpe
- 1. nov: Neglespa
- 9. nov: Hamburgere og film med guttene
- 15. nov: Juleforming
- 22. nov: Juleforming
- 29. nov: Jentebingo

Du kan gjøre en forskjell!

**MOBBE-
OMBUDET**

Sitat Ungdomstelefonen:

”Takk for at jeg i barnehagen fikk komme i kjole uten at noen stussa på det. For at det ikke ble snakket om jentefarger og guttefarger, jenteleker og gutteleker – i hvert fall ikke som jeg kan huske. For at det fantes bøker med familier som ikke bare var mamma, pappa, barn. For at ikke bare jentene fikk være fine, og ikke bare guttene fikk være tøffe.”

Hvordan har dagens ungdom det i hverdagen?

En veltilpasset ungdomsgenerasjon

- › Gode relasjoner til jevnaldrende
- › Tette bånd til foreldrene
- › Høy skoletrivsel
- › Stor framtidsoptimisme
- › Få har erfaring med rus og alvorlig kriminalitet
- › Litt stresset
- › Mye stresset

Kilde: UngData 2015

Mens ungdom tidligere gjorde opprør mot samfunnet og foreldrene, går mange unge i dag løs på seg selv. Ikke på autoritetene som omgir dem.

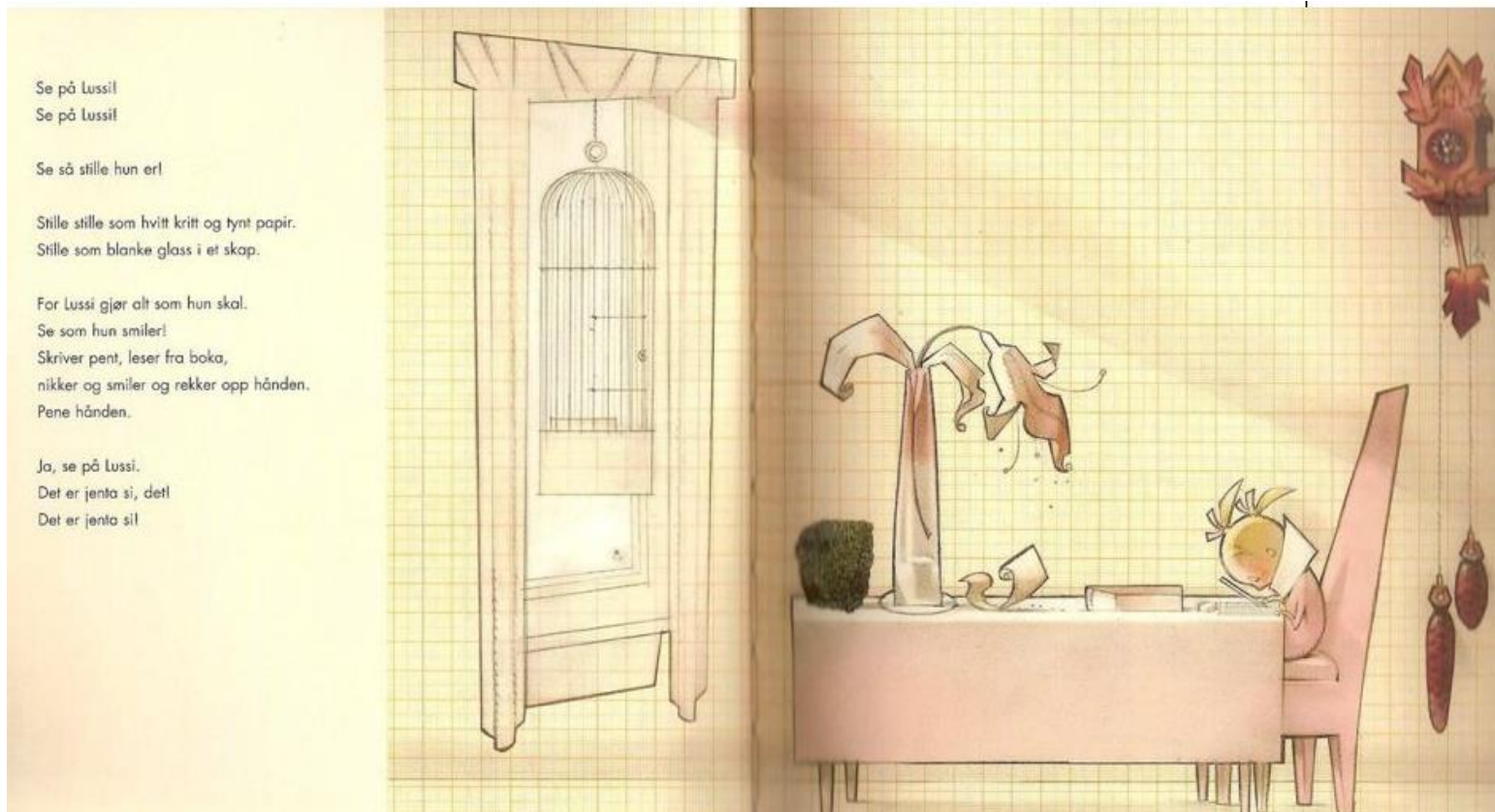
Raseriet har en plass i et hvert ungdomsopprør. Men dagens unge sprenger ikke postkasser, henger ikke på hjørnet, lager ikke bøll. I stedet rapporteres det om stadig flere unge som sulter seg syke, skader seg selv - eller dropper ut av skolen. Dagens ungdomsopprør er en taus protest, uten talspersoner, uten sentral ledelse. Alt er redusert til individet. Her er alle hver for seg. Her ligger tragedien (Skartveit 20.09.2014/VG)

De usynlige unge

- › Minst ett av 20 skolebarn lider av langvarig sosial angst-rekker ikke opp hånda i klassen, tar aldri ordet i sosiale sammenhenger og kan slutte å gå på skolen (Aune & Stiles 2009)

Ser vi dem?

- › *Jeg liker dårlig å snakke med nye folk. Har så lett for å tro de synes jeg er teit, he he. **Markus 14***

- › *Jeg hater å få oppmerksomhet rettet mot bare meg. Jeg klarer ikke å holde presentasjoner foran klassen. **Sandra 16***

Sosial angst - triggere

- › Ustrukturerte situasjoner (Friminutt, utedag, skoletur)
- › Gym- musikktimer der en skal vise noe- eksponering
- › Rekke opp hånda- spørre om hjelp
- › Ringe å spørre noen om de skal treffes, eller snakke i klassen
- › Delt på bursdag eller fest
- › Ta initiativ til en samtale

(Valand 2015)

Pia og Psyken

MOBBE-
OMBUDET

MOBBE-

*Jeg drikker meg full
Til smaken av gull
Spør meg hva jeg vil ha
Svarer «et knull».
For i kveld er det lov å være drita.
Vil du være med meg hjem hvis jeg sjenker deg
med sprit'a?
I kveld er det lov å være hore
Vil du være med meg hjem når vi drikkes under
bordet?»*

*OPULÆR: Artisten TIX har laget flere av de kontroversielle russelåtene sammen med de anonyme tekstforfatterne som kaller seg The Pussy Project. Her opptrer han på et russearrangement på Sentrum scene i Oslo. Foto: Mats Grimsæth

**- Russen vil ha skamløse låter
med ekstreme overdrivelser**

Gleder du deg til friminuttene?

😊 ja

○ av og til

☹ aldri

Hva liker du å gjøre i friminuttene?

Leke, spille fotball, klatre, sandkassa

Hvordan kan vi forbedre ditt friminutt? Hva **ønsker** du deg?

Ny rutsjebane, flere voksne på fotballbanen, rokkeringer, alle bestemmer en lek

Nederst ser du et bilde av skolen.

*Hvor er du i friminutt? Kan du **fargelegge** det området på bildet?

Kartopplysninger som kreves ved omregistrering av elever og elever, skal bestilles skriftlig hos kommunen.

*Hvor bør de voksne være i friminutt? Sett **tre kryss** med dine forslag.

Nettbasert emne om mobbing

Fra høsten av tilbyr vi, i samarbeid med Dublin City University, det nettbaserte emnet Prevention and intervention of bullying in learning environment.

Les mer >>

Mobbing

Klasseledelse

Motivasjon og lærelyst

Skoleutvikling og ledelse

Barn og unges utfordringer

Inkludering

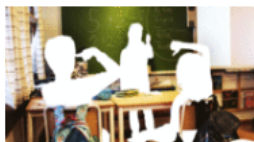

Prosjekt og program >>

Barnehage >>

NYHETER

>> Kurs om klasseledelse og mobbing

17. og 18. september 2015 arrangerer Læringsmiljøsentret kurs om klasseledelse og mobbing for ansatte på Zero- og Respektskoler.

t.uis.no/mobbing/aktuelt-om-mobbing/nytt-nettbasert-emne-om-mobbing-article97431-14965.html

SNARVEIER

>> **Læringsmiljøbloggen**

>> **Materiell for PPT**

>> **Nettbutikk**

>> **Om senteret**

>> **Forskning**

>> **Materiell**

SPEKTER 1

Svar ærlig. Ingen andre elever får se det du svarer.

Navn:

Klasse:

1. Hvem i klassen vil du helst være sammen med i friminuttene?

Skriv tre navn

.....
.....
.....

2. Hvem i klassen er det som bestemmer mest?

Skriv tre navn

.....
.....

3. Hvem i klassen hjelper andre elever?

Skriv tre navn

.....
.....
.....

4. Hvem i klassen hjelper lærerne?

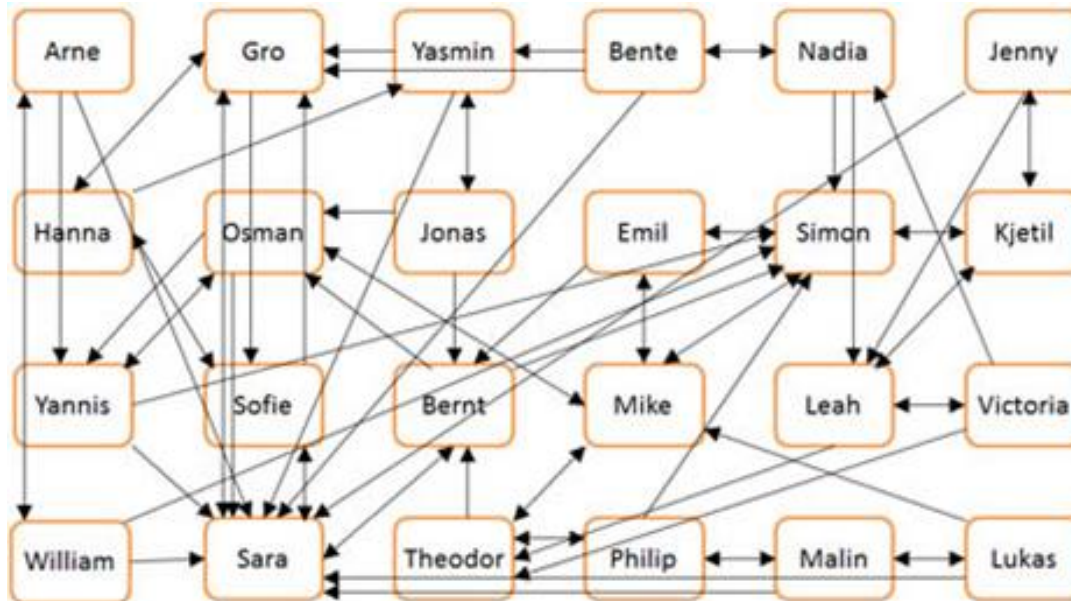
Skriv tre navn

.....
.....
.....

Sosiometri på bakgrunn av "Spekter"

Spesifikk observasjon

- › SAMSPILL
kombinasj
- › Kroppslige
- › Kroppslig
- › Kroppslig
- › Uttrykk i
- › Øyekonta
- › Ord – lyde
- › Krenkend

(Tove Flack)

Men som med alt annet: ØV

MOBBE-
OMBUDET

Hva virker?

- › God ledelse – tydelige verdier
- › Godt arbeidsmiljø og forhold mellom kollegaer
- › God ledelse av grupper
- › Gode relasjoner mellom voksne og barn/unge
- › Gode relasjoner barna i mellom

(Barr, 2011 ; Thapa mfl, 2013; Sprague & Horner, 2006)

**Dealing
with...**

90-Minute
Web-Based
Training

**Oppositional,
Resistant
and Angry
Parents**
insights and strategies

Hva kan du starte med på mandag??

- › Hvordan operasjonaliseres nulltoleransen ved din skole?
– hva gjør du og hva er ditt ansvar?
- › Hva vil det si å «følge med» Rutiner??
- › Inspeksjon/overgangssituasjoner (rutiner)
- › Hvordan kartlegger vi risiko (sårbarhet) i organisasjon?
- › Hvordan skal vi følge opp elevundersøkelsen?
- › Rutiner for å følge med og rutinger for å håndtere enkeltsaker
- › Hvordan endre rutiner i flg ny lov og hvordan sikre at de følges
- › Hvem gjør hva på DIN skole

(§13.10 Skoleeier har et ansvar for at skolene har den kompetansen som skal til)

Systematikk

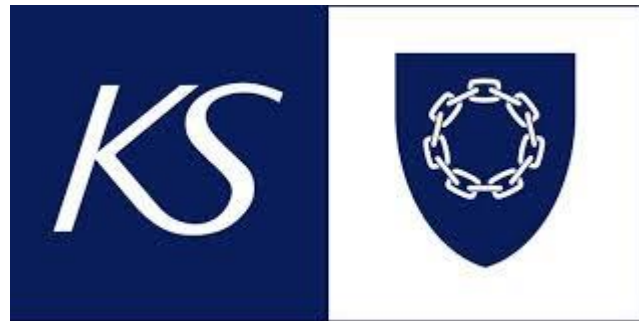
LÆRER arbeider systematisk = **BRA**

LÆERETEAMET arbeider systematisk = **BEDRE**

SKOLEN arbeider systematisk = **BEST**

**Skoleeier som
arbeider systematisk**

=

FANTASTISK

Hva virker?

**MOBBE-
OMBUDET**

De 4 skoletypene

- › De gode som ikke vet hvorfor
- › De som er dårlige og som ikke vet hvorfor
- › De som er dårlige som vet hvorfor
- › De som er gode og vet hvorfor

Petter Skarheim

- › Ledelse (Som vil noe – Har et mål)
- › Kollektiv kompetanse
- › Bygge på kunnskap (forskning og erfaring)
- › Være på vei (Lærende organisasjon)

Leirbålet

- › Den absolutt modigste indianerstammen i Amerika hadde et rituale
- › En gang i året reiste krigerne ut i ødemarken, satte opp sine telt og tente et stort bål
- › Så satt de rundt bålet og fortalte hverandre historier om alt det fæle de hadde opplevd, hvor redde de hadde vært, om venner de hadde mistet
- › De gråt og skrek i en uke – og trøstet hverandre
- › **De var sikker på at for å kunne være sterke så måtte de finne et sted der de kunne være "svake"**

Mor Theresa:

*Do you know
your people?*

*Do you love
them?*

Ibland måste man göra
saker man inte vågar,
annars är man ingen
människa utan bara
en liten lort.

-Astrid Lindgren-

Det skjer under DIN ledelse!

LYKKE TIL!

Bodil J. Houg

«God vilje er ikke nok»